

Merikarvia Korpi-Matti - Puukoski voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2013

SISÄLLYSLUETTELO

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tiivistelmä

Sijaintikartta

Linjakartta

1. Johdanto.....	7
2. Alueen historia ja tutkimushistoria	7
3. Inventointi.....	8

LIITTEET

Kuvaluettelo

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Kunta: Merikarvia

Tutkimuksen laatu: inventointi

Peruskartta: 1231 07

Tutkimuslaitos: Satakunnan Museo

Tutkija: FM Tiina Vasko

Kenttätyö: 9.8.2013

Rahoittaja: Empower Oy, 2079 € + alv.

Digitaalikuvat: 1-9

Sivumäärä: 10 +1 liitesivu

Alkuperäisen raportin säilytyspaikka: Satakunnan Museon arkisto

TIIVISTELMÄ

Merikarvia
Korpi-Matti - Puukoski voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2013
PK 1231 07
Satakunnan Museo
Tarkastaja: FM Tiina Vasko

Satakunnan Museo inventoi 9.8.2013 Merikarvialla voimajohtolinjan. Kyseessä on Fortum Sähkönsiirto Oy:n 110 kV voimajohtohanke Korpi-Matti - Puukoski Merikarvian kunnan alueella. Uusi linjan pituus on noin 7 kilometriä. Voimajohdon suunnittelusta vastaa Empower Oy. Työn suoritti FM Tiina Vasko. Inventoinnin valvojana oli Satakunnan Museon amanuenssi Leena Koivisto. Tutkimuksen kustannukset olivat 2079 €+alv ja rahoittajana oli muinaismuistolain 15 § mukaisesti Empower Oy.

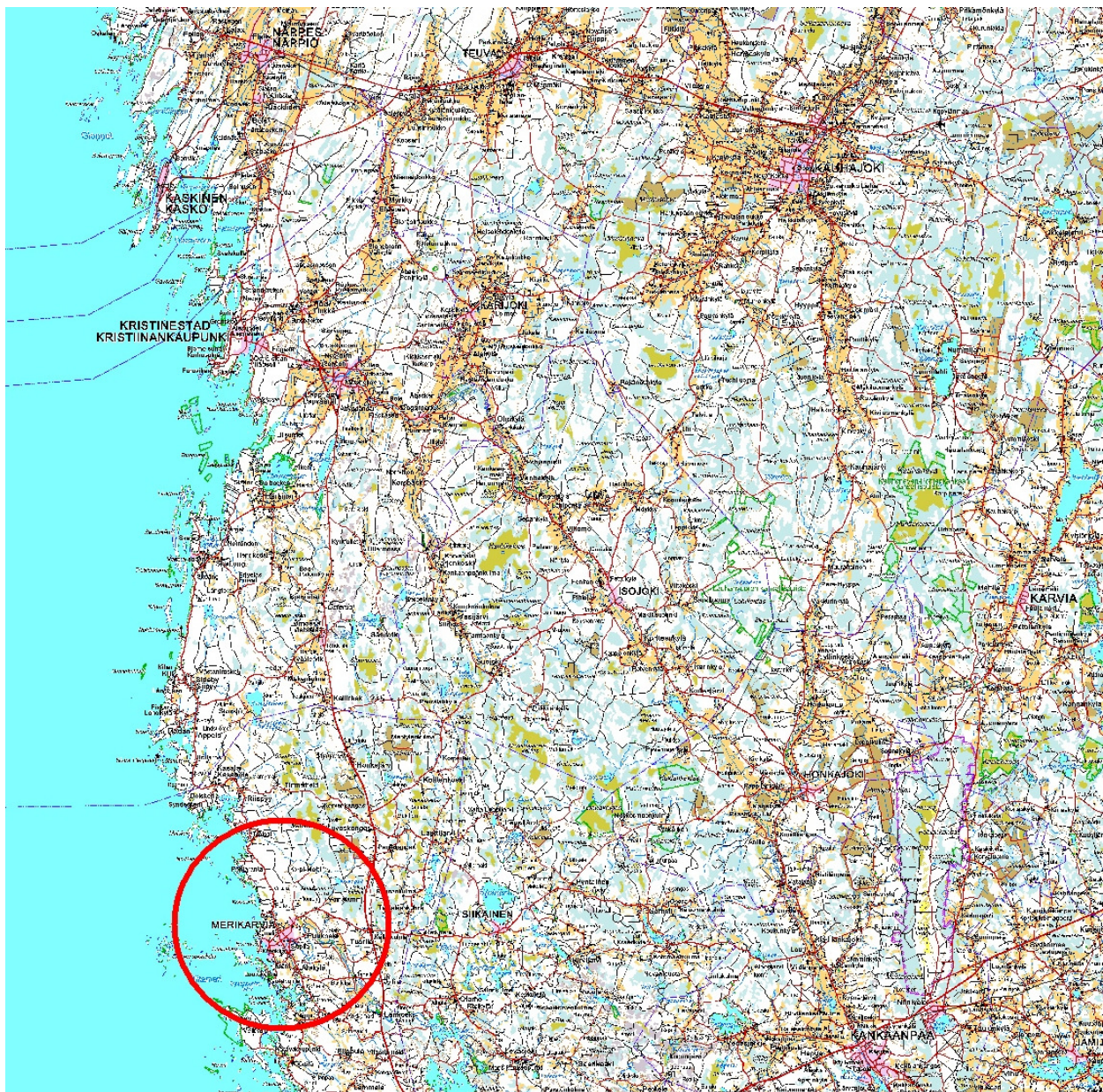
Suuri osa linjasta kulkee 20 metrin korkeuskäyrän alapuolella. Merikarvian röykkiökohteet ovat pääosin tämän yläpuolella. Suunnitellulla linjalla tarkastettiin muinaisjäännösten kannalta potentiaalisia alueita. Nämä alueet sijoittuvat n. 15-25 metrin korkeuskäyrien väliin. Metsämaa on linjalla suurelta osin kosteapohjaista tai soista. Alueella on varsin vähän asutusta. Kiinteitä muinaisjäännöksiä ei löytynyt.

Löydöt: -
Kenttätyöaika: 9.8.2013
Tutkimuskustannukset: Empower Oy, 2079 € + alv.
Tarkastuskertomus: Tiina Vasko 16.8.2013 Satakunnan Museon arkisto ja kopio Museoviraston arkistossa.

Merikarvia

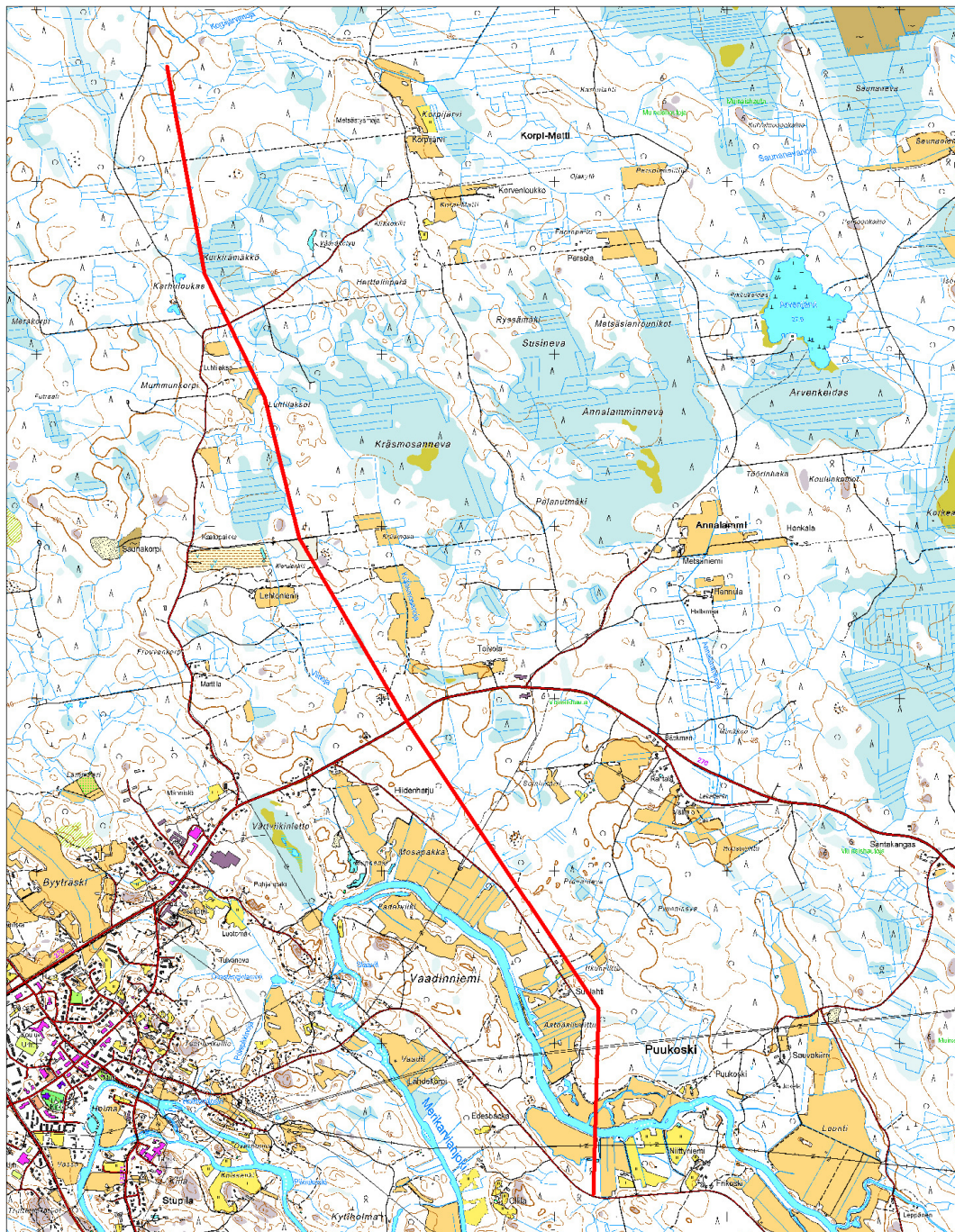
Sijainti

MK 1:600 00

Merikarvia
Korpi-Matti - Puukoski voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2013
T. Vasko

Linja
MK 1:30 000

1. Johdanto

Satakunnan Museo inventoi 9.8.2013 Merikarvialla voimajohtolinjan. Kyseessä on Fortum Sähkösiirto Oy:n 110 kV voimajohtohanke Korpi-Matti - Puukoski Merikarvian kunnan alueella. Uusi linjan pituus on noin 7 kilometriä. Voimajohdon suunnittelusta vastaa Empower Oy. Työn suoritti FM Tiina Vasko. Inventoinnin valvojana oli Satakunnan Museon amanuenssi Leena Koivisto. Tutkimuksen kustannukset olivat 2079 €+alv ja rahoittajana oli muinaismuistolain 15 § mukaisesti Empower Oy.

2. Alueen historia ja tutkimushistoria

Kullaalta Merikarvialle asti ulottuvalla vyöhykkeellä tavataan poikkeuksellisen louhikkoisia ja vaikeakulkuisia kumpumoreenikenttiä. Nämä kentät ovat syntyneet aivan jääkauden lopulla, kun virtaava jäämassa ei pystynyt enää sekoittamaan ja levittämään louhimaansa moreeniainesta. Noin 4000 vuotta sitten (n. 2000–2500 eKr.) Merikarvian itäosat; Lauttijärvi, Honkajärvi ja Tuorilan seutu kohosivat merestä. Kuvaskankaalta tunnetaan kaksi kivikautista (9000–1500 eKr.) asuinpaikkaa.

Maisemallisesti merkittävimmät muinaisjäännökset ovat pronssikaudelta (1500–500 eKr.). Maisemaan ilmestyivät kiviset hautaröykkiöt korkeille, avoimille kallioille. Alueella on yli 30 pronssikautista hautapaikkaa. Näyttää siltä, että pronssikauden jälkeen asutus hävisi Pohjanlahden rannikolta. Rautakaudelle (500 eKr. – 1100/1300 jKr.) ajoitettavia hautalöytöjä Merikarvialla on vain muutamia. Rautakautisten löytöjen vähyys voi johtua myös siitä, että ne ovat jääneet myöhemmän asutuksen alle tai pelloiksi raivatuille alueille.

Kuva 1. Merikarvia Marttila. Ison maakiven ympärille kasattu röykkiö. Kuva: Tuula Heikkurinen-Montell, Museovirasto.

Keskiajalla Merikarvian erämaat olivat Vammalan eli Sastamalan seudun asukkaiden metsästys- ja kalastusalueita. Säännöllinen alueen hyväksikäyttö on alkanut vuoden 1150 jälkeen ja loppunut 1300-luvun aikana. Merikarvian varhaisimpien kylien; Kasalan, Riispyyn ja Kööriän, sekä Yli- ja Alakylän synty ajoittuu 1300-luvulle. Yli- ja Alakylä ovat alkujaan kuuluneet yhteen nimityksellä Saastamalanselkä ja niiden raja on määritelty vasta 1500-luvulla.

Merikarvian ensimmäinen esihistoriallisten kiinteiden muinaisjäännösten inventointi on tehty vuonna 1967. Tämän jälkeen Turun yliopiston toimesta on vuonna 1986 inventoitu ja tarkastettu erityisesti röykkiökohteita. Vuosina 2010 ja 2011 Mikroliitti Oy suoritti inventointeja Trolssin tuulipuistoalueella ja Kööriän tuulivoimapuiston ja voimajohtolinjakäytävän alueella kesällä 2012.

3. Inventointi

Suunnitellulla linjalla tarkastettiin muinaisjäännösten kannalta potentiaalisia alueita. Nämä alueet sijoittuvat n. 15-25 metrin korkeuskäyrien väliin. Etelästä lähestyttäessä linja nousee yli 20 m mpy vasta Hiidenharjun kohdalla. Merikarvialta tunnetut röykkiökohteet sijaitsevat pääosin tätä korkeammalla. Lähin tunnettu kiinteä muinaisjäännös on ajoittamaton röykkiökohde Marttila (mj.nro 484010012) joka sijaitsee noin 1,5 kilometriä koilliseen. Sen korkeus on n. 22 m mpy (kuva 1).

Suuri osa linjasta kulkee siis matalalla, osin suoperäisellä maalla. Linjan alueilta ei tunnettu entuudestaan kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoiduilla alueilla ei sijaitse kovinkaan paljon asutusta. Myös vanhojen karttojen mukaan linjan alueella ei ole ollut asutusta. Kiinteitä muinaisjäännöksiä ei inventoinnissa löydetty. Linjan rakentamiselle ei näin ole estettä.

Kuva 2. Ote Senaatin kartasta vuodelta 1910. Johtolinjan kulku punaisella. Digitaaliarkisto.

Turussa 16.8.2013

Tiina Vasko, FM

Lähteet

Inventointiraportit

1967 Merikarvian inventointi. Ari Siiriäinen.

1986 LOUNAIS-SUOMEN RANNIKKKO. Turun yliopisto.

2010 Merikarvia. Trolssin tuulipuiston alueen muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti Oy.

2011 Merikarvia Trolssi. Tuulipuiston suunnittelualueen muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti Oy.

2012 Merikarvia Kööriä, tuulivoimapuiston ja vomajohtolinjakäytävän muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti Oy.

Kartta

Senaatin kartasto. Merikarvia. XXIII-XXIV, 1910.

Internet

Merikarvian kulttuuriympäristöohjelma. Toim. Mervi Lehto 2011.

Museovirasto, Kulttuuriympäristön rekisteriportaali, Muinaisjäännösrekisteri.
<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

Digitaaliarkisto. Kansallisarkiston verkkopalvelut.

Liite

Kuvaluettelo

Merikarvia

Korpi-Matti-Puukoski voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2013

T. Vasko

Digitaalikuvat

1. Merikarvia Korpi-Puukoski voimajohtolinja. Hiidenharjun maastoa pylvään 17 länsipuolella. Idästä. 9.8. TV.
2. Merikarvia Korpi-Puukoski voimajohtolinja. Pylvään 17 paikka Hiidenharjulla. Lännestä. 9.8. TV.
3. Merikarvia Korpi-Puukoski voimajohtolinja. Linjaa pylväiden 15 ja 16 välissä Hiidenharjulla. Taaimmaisena pylvään 15 paikka. Kaakosta. 9.8. TV.
4. sama
5. sama
6. Merikarvia Korpi-Puukoski voimajohtolinja. Linjan maantien ylityskohta Hiidenharjulla. Lounaasta. 9.8. TV.
7. Merikarvia Korpi-Puukoski voimajohtolinja. Linjan maantien ylityskohta Hiidenharjulla. Koillisesta. 9.8. TV.
8. Merikarvia Korpi-Puukoski voimajohtolinja. Linjaa pylväälle 7 Luhtilaksossa. Kaakosta. 9.8. TV.
9. Merikarvia Korpi-Puukoski voimajohtolinja. Linja ylittää Mankaluodon metsätien. Lounaasta. 9.8. TV.